



ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Βογατσικοῦ 7 - 2314-175.100 - gr_imth@yahoo.gr - imth.gr

ΚΣΤ

ΔΙΕΘΝΕΣ

ΘΕΟΛΟΓΙΚΟ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

9 - 10 Μαρτίου 2026

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς
ἀπὸ τὴν ἐποχὴ του ἕως καὶ σήμερα

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

- **Δευτέρα 9 Μαρτίου** (αἴθουσα τελετῶν Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης - Βογατσικοῦ 7 - Ὁρες **8:30-13:30** & **18:00- 21:15**)
- **Τρίτη 10 Μαρτίου** (αἴθουσα τελετῶν Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης - πρωϊνὴ συνεδρία- Ὁρες **9:00-12:30**)
- **Τρίτη 10 Μαρτίου** (αἴθουσα συνεδρίων Ἐκπαιδευτικοῦ καὶ Πολιτιστικοῦ Ἰδρύματος -ΕΚ.Π.Ι.- Νικ. Πλαστήρα 65 - Πυλαία - ἀπογευματινὴ συνεδρία Ὁρα ἔναρξης: **17:30**)

ΔΕΥΤΕΡΑ 9 ΜΑΡΤΙΟΥ

8:30-9:30 Έγγραφές

9:30 Χαιρετισμοί

9:45 Κήρυξη έναρξης εργασιών
Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Φιλόθεος

Α' Συνεδρία (10:00 – 11:30)

Πρόεδρος: Έμμανουήλ Καραγεωργούδης
Κοσμήτορας Θεολογικής Σχολής ΕΚΠΑ

Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ίερόθεος
Ό άγιος Γρηγόριος ό Παλαμᾶς και ό δυτικός σχολαστικισμός

Συμεών Πασχαλίδης

Ό άγιος Γρηγόριος ό Παλαμᾶς και οί φορεῖς τῆς ήσυχαστικῆς θεολογίας στή
Θεσσαλονίκη κατά τόν 14ο και 15ο αἰώνα

Πρωτοπρ. Βασίλειος Καλλιακμάνης

Ό άπήχηση τῆς διδασκαλίας τοῦ άγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ στήν Τουρκοκρα-
τία

Ό Ηλίας Εύαγγέλου

Ό άγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς και ή καθιέρωση τῆς ήσυχαστικῆς θεολογίας
στόν όρθόδοξο σλαβικό κόσμο κατά τούς Μέσους Χρόνους

Συζήτηση

11:30-12:00 Διάλειμμα

Β' Συνεδρία (12:00 – 13:30)

Πρόεδρος: Πρωτοπρ. Ἀθανάσιος Γκίκας

Κοσμήτορας Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ

Ἄννα Κόλτσιου

**Θεολογία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ καὶ ἑλληνικὲς μεταφράσεις αὐγου-
στίνειων ἔργων**

Ἀρχιμ. Nathanael Neacsu

**Ἡ διδασκαλία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ στὴν θεολογία τοῦ ἁγίου Δημη-
τρίου Στανιλοάε**

Ἀθανάσιος Ἀθανασιάδης

**Ἡ ἀπήχηση τῆς θεολογίας τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ στὴ σύγχρονη
σερβικὴ Θεολογία**

Γεώργιος Παναγόπουλος

**Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς στὴ νεότερη ὀρθόδοξη ἀκαδημαϊκὴ θεολο-
γία: Ἀπαρχὲς καὶ ὁρόσημα τῆς νεότερης ἔρευνας**

Συζήτηση

Γ' Συνεδρία (18:00 – 19:30)

Πρόεδρος: Ἰωάννης Παναγιωτόπουλος

Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας ΕΚΠΑ

Ἰωάννης Κουρεμπελές

**Κάτοικοι εἶναι τ' οὐρανοῦ οἱ φίλοι τῆς Παρθένου: Θεοτοκολογικὰ στοιχεῖα
ἀπὸ τὶς θεομητορικὲς ὁμιλίες τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ**

Πρωτοπρ. Πορφύριος Georgi

«Καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν» (Ίω. 1, 5). Ἡ περὶ θανάτου ἀντίληψη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ

Παναγιώτης Ὑφαντῆς

Ἱστορώντας τὴν ὄσιακὴ ἀγιότητα. Ὁ βίος τοῦ Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου ὑπὸ Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ

Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Τριανταφυλλόπουλος

Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς καὶ Νικόλαος Πεντζίκης: Συνοίκηση στὴν Θεσσαλονικέων πόλιν

Συζήτηση

19:30-19:45 Διάλειμμα

Δ' Συνεδρία (19:45 – 21:15)

Πρόεδρος: Ἀπόστολος Κραλίδης

Πρόεδρος Τμήματος Κοινωνικῆς Θεολογίας καὶ Χριστιανικοῦ Πολιτισμοῦ ΑΠΘ

Ἀνέστης Κεσελόπουλος

Θεολογικὲς καὶ ποιμαντικὲς ἀποτυπώσεις στὰ κείμενα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ

Σταῦρος Φωτίου

Ἡ παγκοσμιοποίηση τῆς εὐθύνης: Καθολικότητα ἐναντίον μερικότητας κατὰ τὸν ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ

Πέτρος Παναγιωτόπουλος

Θεολογικὴ γνῶση καὶ ἐπιστημονικὴ κατανόηση: Ἡ παλαμικὴ παράδοση στὸν σύγχρονο ἐπιστημολογικὸ ὀρίζοντα

Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Τύμπας

Τὸ τριμερές τῆς ψυχῆς καὶ ὁ τριαδικὸς τρόπος γνώσεως στὸν ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ: Σύγχρονες ψυχολογικὲς προκλήσεις

Συζήτηση

Τρίτη 10 Μαρτίου

Ε' Συνεδρία (9:00 – 10:30)

Πρόεδρος: Γεώργιος Μαρτζέλος,
Ὁμότ. Καθηγητὴς Τμήματος Θεολογίας ΑΠΘ

Θεόδωρος Γιάγκου

Θετικές καὶ ἀρνητικές παράμετροι τῆς ἑορτολογικῆς τιμῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ

Πρωτοπρ. Χρυσόστομος Νάσσης

«Μῆλον τῆς Ἑριδος»: Κατάργηση καὶ ἀποκατάσταση τῆς μνήμης τοῦ Γρηγορίου Παλαμᾶ τῆ Β' Κυριακῆ τῶν Νηστειῶν στὴ βυζαντινόρρυθμη Ρωμαιο-καθολικὴ λειτουργικὴ πράξη

Δημήτριος Τριανταφυλλόπουλος

Ἠσυχασμὸς καὶ τέχνη: Ἀντίπαλοι ἢ συνοδοιπόροι;

Γεώργιος Φουστέρης

Καθολικὸ Μονῆς Βλατάδων: Ὁ Παλαμικὸς χαρακτήρας τοῦ εἰκονογραφικοῦ προγράμματος

Συζήτηση

10:30-11:00 Διάλειμμα

ΣΤ' Συνεδρία (11:00 – 12:30)

Πρόεδρος: Κυριακή (Κίρκη) Κεφαλέα

Πρόεδρος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας Ε.Κ.Π.Α.

Δήμητρα Κούκουρα

Άπό τόν ιερό Χρυσόστομο στόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ. Όμιλητικές παρατηρήσεις

Σταύρος Γιαγκάζογλου

Μυστηριακός ήσυχασμός καί ποιμαντική θεολογία στίς Όμιλίες τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ

Δημοσθένης Κακλαμάνος

Παρατηρήσεις γιά τή διάδοση τῶν Όμιλιῶν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ

Μαρία Ράντζου

Ό θεία Παιδαγωγία τῶν παραβολῶν μέσα ἀπό τίς Όμιλίες τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ

12:00-12:30 Συζήτηση

Τρίτη 10 Μαρτίου απόγευμα

Αΐθουσα Συνεδρίων Έκπαιδευτικοῦ καὶ Πολιτιστικοῦ Ἰδρύματος (ΕΚ.Π.Ι.)

τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης Νικ. Πλαστήρα 65 Πυλαία

Ζ' Συνεδρία

Ἐναρξη: 17:30

Πρόεδρος: Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Φιλόθεος

Μοναχὴ Θεοσέμνη

Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, «τῶν μοναστῶν ἡ καλλονή»

Ἀρχιμ. Ζαχαρίας

Ἐχόμενοι τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ

Γεώργιος Μαντζαρίδης

Ἀπὸ τὴν θεολογία περὶ ἀκτίστων ἐνεργειῶν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ στὴν ἀνθρωπολογία περὶ ὑποστατικῆς ἀρχῆς τοῦ ὀσίου Σωφρονίου τοῦ Ἀθωνίτου

Τιμητικὴ βράβευση τοῦ ὁμοτίμου καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ. κ. Γεωργίου Μαντζαρίδη ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεο

Ἀπόδοση ὕμνων γιὰ τὸν ἅγιο Γρηγόριο τὸν Παλαμᾶ

ἀπὸ τὸν Βυζαντινὸ Χορὸ «Θεσσαλονικεῖς Ὑμνωδοί», ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ Ἀν. Καθηγητῆ καὶ Πρωτοψάλτου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ κ. Ἰωάννη Λιάκου

Ἀρχιμ. Τύχων

Ὁ αὐτοπαράκλητος καὶ πανταχοῦ Θεός. Ὀλίγα περὶ τῆς βιωματικῆς θεολογικῆς ἐμπειρίας τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, σχετικὰ μὲ τὴν προσευχὴ

Ἀρχιμ. Πέτρος

Τὸ «γνωστὸν τοῦ Θεοῦ» στὴν Ἱερὴ Παράδοση τοῦ Ἡσυχασμοῦ

Είσηγητές:

(Κατά σειρά είσηγήσεων)

Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Άγιου Βλασίου Ίερόθεος

Συμεών Πασχαλίδης, Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού ΑΠΘ, Διευθυντής Π.Ι.Π.Μ.

Πρωτοπρ. Βασίλειος Καλλιακμάνης, Όμोट. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Ήλιος Εύαγγέλου, Καθηγητής, Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Άννα Κόλτσιου, Όμोट. Καθηγήτρια Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Άρχιμ. Nathanael Neacsu, Άν. Καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής του Άλ. Ioan Cuza Πανεπιστημίου Ιασίου Ρουμανίας

Άθανάσιος Άθανασιάδης, Άν. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας, Α.Π.Θ. Διευθυντής Έργαστηρίου Σλαβικής Ιστορίας Πολιτισμού και Έλληνοσλαβικών Σχέσεων

Γεώργιος Παναγόπουλος, Καθηγητής Α.Ε.Α. Άθηνών, Adj. Prof. of Dogmatics Antiochian House of Studies (Laverne CA, USA)

Ίωάννης Κουρεμπελής, Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Πορφύριος Georgi, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Balamand

Παναγιώτης Ύφαντης, Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Άρχιμ. Έφραϊμ Τριανταφυλλόπουλος, Δρ. Θεολογίας

Άνέστης Κεσελόπουλος, Όμोट. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Σταῦρος Φωτίου, Όμोट. Καθηγητής Πανεπιστη-

μίου Κύπρου

Πέτρος Παναγιωτόπουλος, Άν. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Άρχιμ. Χρυσόστομος Τύμπας, Δρ Θεολογίας

Θεόδωρος Γιάγκου, Όμोट. Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Χρυσόστομος Νάσσης, Άν. Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Α.Π.Θ.

Δημήτριος Τριανταφυλλόπουλος, Όμोट. Καθηγητής Πανεπιστημίου Κύπρου

Γεώργιος Φουστέρης, Δρ. Βυζαντινής Άρχαιολογίας και Τέχνης

Δήμητρα Κούκουρα, Όμोट. Καθηγήτρια Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Σταῦρος Γιαγκάζογλου, Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Ε.Κ.Π.Α.

Δημοσθένης Κακλαμάνος, Άν. Καθηγητής, Διευθυντής Κέντρου Άγιου Δημητρίου και Άγιου Γρηγορίου Παλαμά. Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Α.Π.Θ.

Μαρία Ράντζου, Άν. Καθηγήτρια Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ

Μοναχή Θεοσέμνη, Δρ. Θεολογίας Ίερά Μονή Χρυσοπηγής Χανίων

Άρχιμ. Ζαχαρίας, Δρ. Θεολογίας, Ί. Μ. Τιμίου Προδρόμου Essex

Γεώργιος Μαντζαρίδης, Όμोट. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Άρχιμ. Τύχων, Καθηγούμενος Ί. Μονής Σταυρονικήτα

Άρχιμ. Πέτρος, Δρ Θεολογίας, Καθηγούμενος Ίεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου Essex

Έπιστημονική Έπιτροπή

Πρόεδρος

Άνέστης Κεσελόπουλος, Όμότ. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Μέλη

Πρωτοπρ. Άθανάσιος Γκίκας, Καθηγητής, Κοσμήτορας Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

Ήλιος Εύαγγελου, Καθηγητής, Πρόεδρος Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Άπόστολος Κραλίδης, Πρόεδρος Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Χρυσόστομος Νάσσης, Άν. Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Γεώργιος Χειλάς, Έπ. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Όργανωτική Έπιτροπή

Άνέστης Κεσελόπουλος, Όμότ. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Χρυσόστομος Νάσσης, Άν. Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού Α.Π.Θ.

Πρωτοπρ. Γεώργιος Χειλάς, Έπ. Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Άρχιμ. Κωνσταντίνος Φουντουκίδης, ΜΑ Βυζαντινής Ιστορίας

Πρωτοπρ. Νικόλαος Χαματζόγλου, ΜΑ Θεολογίας

Γεώργιος Κεσελόπουλος, Δρ Λειτουργικής, Δρ Όμιλητικής

Ἀπολυτίκιον.

ᾠχος πλ. δ'. Παλαιόν.

Ῥορθοδοξίας ὁ φωστήρ,* Ἐκκλησίας
τὸ στήριγμα καὶ διδάσκαλος,* τῶν
Μοναστῶν ἢ καλλονή,* τῶν Θεολόγων
ὑπέρμαχος ἀπροσμάχητος,* Γρηγόριε
θαυματουργέ,* Θεσσαλονίκης τὸ καύχη-
μα, κῆρυξ τῆς χάριτος,* ἰκέτευε διὰ πα-
ντός* σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον.

ᾠχος δ'. Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Θεσσαλονίκης ἢ περίβλεπτος πόλις,*
τὴν σὴν ἁγίαν ἑορτάζουσα μνήμην*
πρὸς εὐφροσύνην συγκαλεῖται ἅπαντας*
ταύτης ποιμενάρχης γάρ* θεοφόρος ἐδεί-
χθης* καὶ σοφὸς διδάσκαλος* Ἐκκλησίας
ἀπάσης* εὐχαριστηρίους ὄθεν σοι ὠδὰς*
ἄδομεν πάντες, Γρηγόριε μέγιστε.



ἍΓΙΩΤΑ
ΤΟΣ ἈΧΙΕΠΙ
ΣΚΟΠΟΣ ΘΕ
ΣΑΛΟΝ
ΚΗΣ

ΠΡΟ
ΝΕΟΣ
ΣΟΜΟ
ΤΟΥΡ Γ

